

Rondleiding stadhuis

voor scholen

KORTRIJK

Beste leerkracht,

Fijn dat je eraan denkt om een bezoek te brengen aan het stadhuis van Kortrijk! Wij zetten onze deuren van het historisch stadhuis, het beleidsstadhuis en het administratief stadhuis graag open voor jou en je leerlingen.

Tijdens een toertje van 1 à 2 uur maken de volwassenen van morgen kennis met de werking van het stadsbestuur en de stadsdiensten. Niets beter dan een echte ervaring om nieuwe leerstof en abstracte begrippen tastbaar te maken. Daarnaast duiken jullie ook in de geschiedenis van het stadhuis. Welke elementen in het gebouw vertellen nog over het leven van vroeger in Kortrijk? Hoe bestuurde men toen de stad? Wie komt nog in het historisch stadhuis en waarom?

Na de rondleidingen hopen we te tonen hoezeer de stad en de verschillende stadsdiensten verweven zijn met het leven van de kinderen en hun omgeving. Je kan dit bezoek makkelijk linken aan de eindtermen.

EINDTERMEN

Mens en maatschappij

- 2.14 De leerlingen kunnen op een eenvoudige wijze uitleggen dat verkiezingen een basiselement zijn van het democratisch functioneren van onze instellingen.
- 2.16 De leerlingen weten dat Vlaanderen een van de gemeenschappen is van het federale België en dat België deel uitmaakt van de Europese Unie. Ze weten daarbij dat elk een eigen bestuur heeft waar beslissingen worden genomen.
- 3.8 De leerlingen kunnen aan de hand van een voorbeeld illustreren dat een actuele toestand, die voor kinderen herkenbaar is, en die door de geschiedenis beïnvloed werd, vroeger anders was en in de loop der tijden evolueert.

Nederlands

- 2.10 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) het gepaste taalregister hanteren als ze op basis van vergelijking, hetzij met hun eigen mening, hetzij met andere bronnen: tijdens een discussie met bekende volwassenen over een behandeld onderwerp passende argumenten naar voren brengen.

Sociale vaardigheden – relatiewijzen

- 1.6 De leerlingen kunnen kritisch zijn en een eigen mening formuleren.

PRAKTISCH

Vul het contactformulier in om je klasbezoek in te plannen. Je mikt daarvoor liefst op een voormiddag. Je kan de rondleiding zelf (gratis) begeleiden. Met deze bundel kan je je bezoek voorbereiden. We voorzien een tablet en (doe)postkaarten voor de kinderen. Je kan er ook voor kiezen om tegen betaling een gids in te schakelen voor een bezoek op maat van je groep.

TIPS VOORAF

- Koppel de activiteit aan een voorafgaande les in de klas waarbij de volgende begrippen aan bod komen: stad, stadhuis, politiek, (stads)bestuur, burgemeester, schepenen, democratie, verkiezingen, ...
- In de rondleiding komt het principe van de gemeenteraad aan bod. Laat de kinderen vooraf argumenten verzamelen rond een bepaald onderwerp dat leeft in de klas. Maak hiervan gebruik om een discussie te voeren in de gemeenteraadszaal.

INTERACTIEF

FOTOZOEKTOCHT

Aan de rondleiding kan je een fotozoechtocht linken. Scan de QR-code voor detailfoto's. De kinderen kunnen telkens naar de afbeeldingen speuren in de ruimte die jullie bezoeken.

KRUISWOORDRAADSEL

Voor kinderen vanaf het 4^e leerjaar maakten we postkaarten met een kruiswoordraadsel. Tijdens de rondleiding vestig je de aandacht van de kinderen op de woorden die ze moeten invullen. Wie als eerste het verticale woord raadt, mag dit luidop zeggen en krijgt een prijs.

POSTKAART MET KLEURPLAAT

Voor jongere kinderen is er een postkaart met kleurplaat.

BOVENBOUW OF ONDERBOUW?

Je kan de info in deze bundel makkelijk aanpassen aan het niveau van je groep. Tussendoor vind je tips om meer interactie te brengen in de rondleiding of nadien als verwerking in de klas.

Veel plezier!

VOORKANT STADHUIS (kant Rijselsestraat)

Voor welk oud gebouw staan wij hier? [stadhuis]

Een stadhuis is een open huis. Iedereen is er op afspraak welkom met een vraag of voor een bezoek. Ons stadhuis bestaat uit drie gebouwen.

Het historisch stadhuis is het oudste van de drie gebouwen. Het is ongeveer 400 jaar oud. Kortrijk zelf is nóg ouder! Al in de eerste eeuw na Christus sprak men over Kortrijk.

Hoe lang is dat geleden? [bijna 2000 jaar]

Toen sprak men niet over Kortrijk, maar over Cortoriacum!

Kunnen jullie 3 keer na elkaar 'Cortoriacum' zeggen?

Cortoriacum is een Latijns woord. Het betekent 'nederzetting gelegen aan de bocht van de rivier'. Een nederzetting is een plaats waar mensen dicht bij elkaar woonden. Je kan het vergelijken met een stad of dorp.

Voor de bovenbouw: Cortoriacum is het eindwoord in het kruiswoordraadsel. De eerste die dit woord uitroept, krijgt de beloning.

Heeft iemand een idee over welke rivier het gaat? [De Leie]

Graven en gravinnen hebben Vlaanderen gemaakt zoals we het nu kennen. Ze verdienen dus een standbeeld. Wijs de beelden van de graven en gravinnen aan.

Wie verdient volgens jou ook een standbeeld en waarom?

De kelders zijn ouder dan het gebouw. Vroeger werden eten en drank hier koel bewaard. Later was hier een gezellige herberg.

Wat is een herberg? [plaats waar je iets kan eten en drinken of slapen]

Welke vlaggen herken je hier aan de voorkant van het gebouw?

Welke kleur heeft de vlag van Kortrijk nog, behalve wit? [rood]

Voor de bovenbouw: vestig de aandacht op het kruiswoordraadsel.

ONTVANGSTHAL

Dit is de oudste kern van het historisch stadhuis. De spitsbogen die je ziet, zijn 600 jaar oud. Na de Tweede Wereldoorlog is dit gebouw helemaal opgeknapt. Antieke onderdelen, zoals de deur (zie detail hierboven), werden zo veel mogelijk bewaard.

GEMEENTERAADSZAAL

Laat de kinderen plaatsnemen in de gemeenteraadszaal. Verduidelijk wat hier gebeurt. Hier komt het begrip 'democratie' aan bod. Dit woord komt uit het Grieks en betekent 'macht van het volk'. Het volk, dat zijn in dit geval alle Kortrijkzanen die ouder zijn dan 18 jaar.

Voor de bovenbouw: vestig de aandacht op het kruiswoordraadsel.

Elke 6 jaar organiseert een stad gemeenteraadsverkiezingen. Dan krijgen Kortrijkzanen die ouder zijn dan 18 (dus de mama's en de papa's, oma's en opa's, nonkels en tantes, juf of meester) de macht om te stemmen op een groep mensen, of iemand waarvan ze vinden dat ze goeie ideeën hebben over het leven in de stad. Die groep mensen mag dan beslissen wat er gebeurt in onze stad en regels maken. De partijen of mensen met het meeste stemmen, krijgen een plaats in de gemeenteraad en komen hier samen.

In de gemeenteraad van Kortrijk zitten heel wat mensen uit verschillende partijen. Uit hoeveel mensen zo'n gemeenteraad bestaat, hangt af van hoeveel mensen in de stad wonen. Dit zijn de mensen die beslissen over de regels van onze stad. Ze komen hier elke maand samen. Als één partij meer dan de helft van de gemeenteraadsleden heeft, kan ze alleen regels maken. In het ander geval beslissen partijen onderling wie gaat samenwerken en een meerderheid zal vormen. Dat heet dan een coalitie. De andere partijen zijn de minderheid of de oppositie.

Voor de bovenbouw: vestig de aandacht op het kruiswoordraadsel.

TIPS

- Maak de vergelijking met de klassenraad.
- Toon een fragment van een recente gemeenteraad: www.kortrijk.be/gemeenteraad-live-volgen
- Start een klasdiscussie over een onderwerp dat leeft bij de kinderen. Laat hen op een correcte manier het woord vragen en hun standpunt verduidelijken. Laat hen eventueel vooraf in de klas al argumenten verzamelen.

SCHEPENZAAL

De gemeenteraad komt maar één keer per maand samen. Dat is te weinig om alle dagelijkse dingen te regelen. De raadsleden kiezen onder hen 8 schepenen en 1 burgemeester die elke week samenkomen. Zij zijn de uitvoerende macht. We kennen hen als 'het college van burgemeester en schepenen'.

Kan iemand zeggen wie onze burgemeester is?

Staaft met voorbeelden hoe een gemeenteraad en college van burgemeester en schepenen met elkaar in verbinding staan.

- Voorbeeld: de gemeenteraad beslist dat kinderen veilig naar school moeten kunnen fietsen. Mensen die voor de stad werken, tekenen een paar veilige routes uit ('Heldenroutes'). Het college keurt die routes officieel goed voor gebruik.

Elke schepen heeft zijn eigen bevoegdheid, zijn eigen specialiteit.

Waar ben jij goed in? Wat is jouw specialiteit?

Voor de bovenbouw: vestig de aandacht op het kruiswoordraadsel.

Vroeger kwamen de schepenen hier samen om die beslissingen te nemen. Nu gaan hier huwelijken en jubileums door.

De mensen die trouwen, zitten op kubussen ontworpen door kunstenaar Arne Quinze.

De grote schouw werd vroeger gebruikt om vuur te stoken, maar nu niet meer.

De glasramen beelden allerlei oude beroepen uit. Mensen met hetzelfde beroep verenigden zich vroeger in een ambacht of gilde om hun belangen te verdedigen. Elk beroep had zo een eigen symbool.

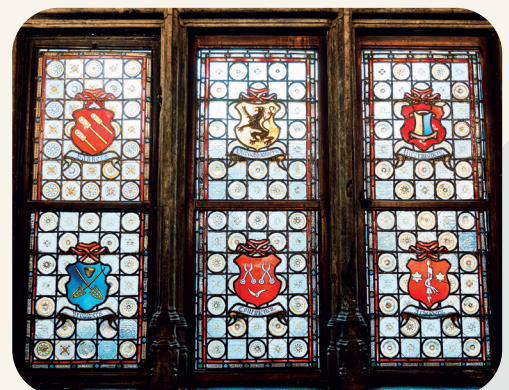
Welk beroep zie je net boven de brouwer staan? [bakker]

Voor de bovenbouw: vestig de aandacht op het kruiswoordraadsel.

Vroeger konden de schepenen hier recht spreken. Nu doen rechters dat, maar vroeger konden de schepenen dus beslissen wie welke straf kreeg.

TIP

Zit er een koppeltje in de klas dat wel zou willen trouwen? Duid een burgemeester-voor-één-dag aan en voltrek het huwelijk.

De schilderijen tonen verhalen uit de geschiedenis van Kortrijk, waaronder de vooravond van de Guldensporenslag. Dat was een veldslag die plaatsvond in 1302 tussen het graafschap Vlaanderen en het Franse koninkrijk. In die tijd was de winnaar de kant die op het slagveld overnachtte. En dat waren de Vlamingen! De veldslag uit 1302 werd de Guldensporenslag genoemd omdat er naar het schijnt veel vergulde sporen van Franse ridders op het slagveld gevonden werden.

Weet iemand wat een spoor is?

Ridders spanden sporen aan hun linker- en rechtervoet. Deze waren gemaakt uit smeedijzer of brons. Met sporen gaven de ridders een prikje aan hun paard om het sneller te laten lopen.

Voor de bovenbouw: vestig de aandacht op het kruiswoordraadsel.

BEATRIJSZAAL

Dit is de receptieruimte van de stad, vernoemd naar Beatrijs. Beatrijs was een edelvrouw die bijna gravin van Vlaanderen was. Ze was getrouwd met iemand die later de nieuwe graaf van Vlaanderen zou worden, maar haar man stierf voor hij aan de macht kwam na een steekspel met zijn halfbroer. Stel je voor! Ze bleef wel de rest van haar leven in Kortrijk en nodigde veel dichters en zangers uit. Ze zorgde dus voor veel extra cultuur. Voor Kortrijk heeft ze veel betekend, ook al was ze geen officiële gravin. Wist je dat haar hart zelfs ingemetseld is in de Sint-Michielskerk hier om de hoek?

Voor de bovenbouw: vestig de aandacht op het kruiswoordraadsel.

TIP

Als verwerking in de klas kan je (een stuk van) Het Verhaal van Vlaanderen laten zien rond de Guldensporenslag: Het verhaal van Vlaanderen - Aflevering 4 (Seizoen 1) | VRT MAX

RAADZAAL

Ook achter deze krakende deur kwamen de schepenen vroeger samen. De landkaarten (zo'n 400 jaar oud) zijn de gebieden waarover de schepenen zaken mochten beslissen.

Verder zie je de wapenschilden van België, West-Vlaanderen en 46 gemeenten waarover de schepenen iets te zeggen hadden. Ook hier vind je een schouw, helemaal uit een stuk steen gehouwen.

Voor de bovenbouw: vestig de aandacht op het kruiswoordraadsel.

TIPS

- Wijs onderweg het toilet van de burgemeester aan.
- Laat de kinderen als verwerking een wapenschild ontwerpen voor hun klas.

GOTISCHE ZAAL

Dit is een iets nieuwer stuk van het historisch stadhuis. Hier worden lezingen gegeven, prijzen uitgereikt, ... Merk de grote muurschildering op. Die ziet er iets moderner uit dan alle andere schilderijen in het gebouw, ze is in 2006 gemaakt.

BELEIDSSTADHUIS

Dit is het tweede gebouw.

Een 'beleid' is een moeilijk woord voor een plan waarin je bepaalt wat je doel is en wat je gaat doen om dat doel te bereiken.

Onze burgemeester en schepenen krijgen natuurlijk ook hulp van een pak andere mensen: er werken ongeveer 1.800 mensen bij Stad Kortrijk. Die zitten niet allemaal hier, maar ook in het administratief stadhuis, de bibliotheken, de sportcentra, academie, musea, de Schouwburg, de recyclageparken ... Dat lijken heel veel mensen, maar dat is ook nodig. Onze stad heeft ongeveer 80.000 inwoners.

Voor de bovenbouw: vestig de aandacht op het kruiswoordraadsel.

ADMINISTRATIEF STADHUIS

Dit is het derde en laatste gebouw. Hier werken verschillende mensen in teams.

- > centraal onthaal
- > team Evenementen: verantwoordelijk voor o.a. Sinksen
- > AJKO: zorgt voor de Pretmobiel, Kleine K
- > dienst Burgerzaken (bevolking, andere nationaliteiten, burgerlijke stand)
- > team Bouwen/Milieu/Wonen
- > team Ondernemen en Hoger Onderwijs
- > team Minder Hinder

Voor de bovenbouw:

- Vestig de aandacht op het kruiswoordraadsel.
- Geef de kinderen na de rondleiding nog even tijd om hun kruiswoordraadsel verder aan te vullen.
Wie het woord 'Cortoriacum' het eerst vindt, wint de prijs.

TIP

Ga na afspraak eens langs bij de diensten die interessant kunnen zijn voor de kinderen van jouw groep.

visitkortrijk.be/rondleiding-stadhuis

